

VERIFIKACIJA PREDLAGANIH PSIHOTERAPEVTSKIH ŠOL

Na Skupščini ZPS dne 09. 03. 2001 smo na osnovi veljavnih znanstvenih kriterijev verificirali naslednje psihoterapevtske šole, ki se v mentalno higienski dejavnosti v zdravstvu uporabljajo kot samostojni terapevtski pristopi:

ANALITSKO ORIENTIRANA PSIHOTERAPIJA

Spričo številnih modifikacij izvorne (»ortodoksne«) psihoanalize predstavlja izobraževanje v analitsko orientirani psihoterapiji širok spekter teoretičnih in praktičnih pristopov od izvirnih, preko neoanalitičnih, razvojno analitičnih, fokalnih in tudi že holističnih (upoštevaje triado spoznanj: 1. o neposrednem vplivanju na možgane in vzporedne genetske spremembe, 2. o racionalnih in iracionalnih vidikih človekovega razvoja in 3. o zavestnih in nezavednih vplivih na vedenje ter njegove motnje). Izhajamo iz pojma psihodiamične teorije kot širše in nadrejene kategorije, ki vključuje tudi egopsihološki koncept osebnosti, teorijo objektivnih odnosov, aspekte selfa in sistemske teorije.

Zaključek: Slovenska psihoterapija je od l. 1968 izhajala iz analitsko oreintirane psihoterapije, takšno je bilo dolgoletno izobraževanje članov Psihoterapevtske sekcije SZD in se je šele pozneje dopolnjevalo tudi z drugimi, sedaj verificiranimi ali pogojno verificiranimi šolami. Zato kriteriji, standardi in normativi Zdrženja psihoterapevtov Slovenije v celoti in v prvi vrsti predstavljajo podlago za verifikacijo te šole in izhajajo iz nje.

SKUPINSKA ANALIZA

Je najbolj verodostojni prenos psihoanalize v skupinsko modaliteto terapije. Njen začetnik in utemeljitelj S. H. Foulkes se je naslonil tudi na Goldsteinovo organizmično teorijo in preko nje na gestalt psihologijo, obenem pa tudi na eksistencialistične filozofske koncepte. Tako posameznika postavlja v socialno interakcijo kot informacijski sistem. Skupina in njeno funkcioniranje kot celote je tako enakovreden objekt opazovanja in raziskovanja kakor posameznik v njej.

Znanstvena podlaga šole je ustrezna; šola vnaša tudi novo metodologijo raziskovanja. Izobraževanje je razdeljeno na tri stopnje – uvodni študij, prvi del diplomskega študija, ki se zaključi z nazivom »attendant« in drugi del, ki se po diplomski klinični nalogi zaključi z nazivom »diplomant« kar je identično stopnji klinične avtonomije.

Teoretični del izobraževanja (predavanja in seminarji) obsega 1022 šolskih ur programa relevantnih vsebin in s tem močno presega (za 272 ur) standarde in normative. Supervizija obsega 256 ur in presega standarde in normative za 76 ur. Vključuje tudi supervizirano diadno terapevtsko delo.

Osebna izkušnja je analitična in obsega 800 ur (šolskih oz. 400 skupinskih seans) dela v mali in 129 ur v srednji skupini, kar močno presega standarde in normative.

Zaključek: Skupinska analiza se verificira kot adekvatno izhodišče za pridobitev poklicne kategorije in statusa psihoterapevta.

ŠOLA INTEGRATIVNE PSIHOTERAPIJE

Izhaja iz tradicij geštalt terapije in Fritz Peris inštituta iz Duesldorfa ter Petzoldovega integrativnega pristopa. Ustrezna znanstvena podlaga zajema adekvaten obseg teorij osebnosti, teorij motenosti, ustrezen metodični in tehnični okvir ter metodologijo raziskovanja. Za integrativen pristop je nekoliko neobičajno le izogibanje osnovnim psihoanalitičnim metapsihološkim načelom, ki jih Marleau – Pontyjeva ontologija gotovo ne izključuje.

Teoretični študij v okviru programa kompletnega izobraževanja in usposabljanja po programih te šole presega standardne normative ZPS za 1150 ur; obseg supervizije presega standarde in normative ZPS za 40 ur; osebna izkušnja vključuje 100 ur diadne analitične obravnave in 360 ur dela v skupini in ta tako presega standarde in normative ZPS.

Zaključek: Šola integrativne psihoterapije se verificira kot adekvatno izhodišče za pridobitev poklicne kategorije in statusa psihoterapevta.

BIVANJSKA (DASEIN) ANALIZA

Izhaja iz psihoanalize in spopada z njo, naslanja se na tradicijo Binswangerjeve bivanjske psihiatrije in delo utemeljitelja šole Meddarda Bossa.

Ustrezna znanstvena podlaga je filozofsko ozadje neokantizma in ekstenzialna filozofija Heideggerja in Marleau-Pontyja, kar prerašča v eksistencialno paradigmo. Študij teorije zajema adekvaten obseg teorij osebnosti, teorij motenosti, ustrezen metodični in tehnični okvir ter metodologijo raziskovanja.

Teoretični študij v okviru programa kompletnega izobraževanja in usposabljanja po programih te šole presega standarde in normative ZPS za 130 ur; obseg supervizije presega standarde in normative ZPS za 140 ur; osebna izkušnja, ki je tradicionalno analitična, vključuje 200 ur in tako presega standarde in normative ZPS.

Zaključek: Šola Dasein analize se verificira kot adekvatno izhodišče za pridobitev poklicne kategorije in statusa psihoterapevta.

DRUŽINSKA SISTEMSKA TERAPIJA

Izhaja iz tradicij milanske šole in razvoja tega pristopa v ZDA (Alma, Ata), k nam se je razširila preko Londonskega inštituta za družinsko terapijo. Znanstveno teoretična podlaga pristopa je jasna, je pa še nekoliko ozka in šele v nadgradnji integrira tudi psihoanalitične koncepte. Okvir teorij osebnosti je tako še nekoliko ozek, prav tako podlaga razumevanja motenosti.

Teoretični študij obsega 1100 ur in po količini presega standarde in normative ZPS. Obseg supervizije presega standarde in normative ZPS za 260 ur. Osebna izkušnja še ni sestavni del izobraževanja in usposabljanja.

Predlog: Šola sistemske družinske terapije se pogojno verificira kot relevantna; priporočamo, da se organizira kot nadgradnja druge stopnje izobraževanja in usposabljanja, to je podiplomskega študija iz psihoterapije; dodati je potrebno zahtevano ustrezno analitično izkustveno delo na sebi.

VEDENJSKA in/ali KOGNITIVNA TERAPIJA

EABCT standards for the training and accreditation of Cognitive Behavioral Therapists 9. 3. 2001 po urah še ni dosegalo standardov in normativov, ki jih je predložilo Združenje psihoterapevtov Slovenije.

Predlog takrat je bil, da je kljub pomenu, ki ga tej terapiji pripisujejo v svetu in Evropi, treba opraviti dodatne pogovore o verifikaciji te šole. Priporočeno je bilo, da se organizira kot nadgradnja druge stopnje izobraževanja in usposabljanja, to je podiplomskega študija iz psihoterapije; dodati je treba zahtevano analitično izkustveno delo na sebi, kar so takrat predvidevali tudi standardi evropske asociacije za vedenjsko-kognitivno terapijo (EABCT).

V juniju 2009 je Društvo za vedenjski in kognitivno terapijo Slovenije sprejelo novo shemo akreditacije in izvaja usposabljanje na nivoju druge stopnje-podiplomskega izobraževanja, ki poteka v treh stopnjah. **Na prvi stopnji** vsebuje 24 ur predavanj, 16 ur predstavitev primerov in 32 ur delavnic. **Na drugi stopnji** vsebuje 120 ur teoretičnega in praktičnega usposabljanja v 12 srečanjih, 100 ur samostojnega študija in 100 ur praktičnega dela s pacienti. **Na tretji stopnji** vsebuje 200 ur supervizije v skupini, 100 ur teoretičnega in/ali raziskovalnega dela in 200 ur klinične prakse oz. dela s pacienti.

Kandidat mora tekom supervizije predstaviti in oddati predstavitve vsaj osmih terapevtskih procesov s pacienti z različno problematiko. Pridobiti mora osebno izkušnjo v obsegu najmanj 108 ur in vključuje delo na odkrivanju ter spreminjanju lastnih kognicij, emocij in vedenja, predvsem v terapevtski situaciji.